

نشریه

عسیان

شماره اول
مرداد 1389

Osyane.osyan@gmail.com
Osyane-zan.blogspot.com

سنگسار سکینه محمدی

ریشه های ستم بر زن

ما بردہ نیستیم ... این طغیان آگاهی است

حجاب اجباری ملغی باید گردد

خبر زنان

بیانیه به مناسبت 8 مارس

ما..... عصیانگریم

این آغاز عصیان است. ما صدای دختران و زنانی هستیم که سالهاست زیر فشار قوانین مذهبی و ضد زن و مرد سالارانه جامعه و خانواده له شده اند. آمده ایم تا علیه این ستمها بایستیم. تلاش می کنیم تا آگاهی نسبت به این ستمها و تفکر پشت آن را اشاعه دهیم. در سال پر حادثه گذشته در سطح وسیع نشان دادیم که وضع موجود را تحمل نمی کنیم و حضور ۳ نسل از زنان بعد از انقلاب در کنار یکدیگر در خیابانها مهر تایید این موضوع است. برای همین دزدیده شدیم، کتک خوددیم، دستگیر و زندانی شدیم و مورد تجاوز قرار گرفتیم و گور های بی نام و نشان پر شد از اجساد دختران و زنان شکنجه شده و مورد تجاوز قرار گرفته. اما ما کوتاه نمی آییم. نمی خواهیم سرمان پایین باشد. نمی خواهیم در موقع لزوم برای رسیدن به قدرت از ما استفاده شود و بعد از آن به عمد فراموش شویم. ما خواهان دنیای دیگری هستیم. دنیای که در آن ستم و تبعیض بر زن موجود نباشد. دنیایی که ارزش زن تنها همسر بودن و مادر بودن نباشد. زن، جنس دوم و ضعیف و فرمانبردار نباشد. ما دختران نسلی هستیم که در سال ۵۷ فریاد بر آوردنده "ما انقلاب نکردیم دتا به عقب برگردیم". اما واقعاً آن انقلاب زنان را برای چند نسل و سالها به عقب پرتتاب نمود و ما اکنون به پا خاسته ایم تا بایستیم. ما آمده ایم که عصیان کنیم. اما در این راه نمی توانیم تنها باشیم و به کمک و یاری همه زنان و دختران نیاز داریم. همه آنها بی که در خانه و جامعه مورد تبعیض و ستم قرار گرفته اند.

به ما بپیوندید

حضور ما وابسته به حضور و همکاری شماست
نشریه عصیان را در سطح وسیع پخش کنید
برای ما مقاله، خبر و عکس و فیلم بفرستید
منتظر انتقادات و پیشنهادات شما هستیم

Osyane.osyan@gmail.com

Osyane-zan.blogspot.com

دو مقاله زیر به مناسبت ۸ مارس در اسفند ماه سال گذشته منتشر گردیده است

اما نه، دیگه بسه! به سر رسید زمان بندگی و بردگی! ما دختران همان زنانی هستیم که ۳۱ سال پیش در همان آستانه حکومتتان به شما اعلام کردند که "ما انقلاب نکردیم که به عقب برگردیم". نمی خواهیم و نمی گذاریم این ستم ادامه پیدا کند.

هشتم مارس یعنی روز جهانی زن در تقویم این حکومت هیچ جایی ندارد. چون زن در این جامعه جایی ندارد و درجه چند محسوب می شود. در چند سال گذشته به شکل‌های مختلف علیرغم سرکوب و شکنجه و زندان و تجاوز‌تلاش کردیم تا در این روز

حرکتی صورت بگیرد. اما امسال برایمان متفاوت از سالهای پیش است. حضورمان در ۹ ماه گذشته دنیا را تکان داد. در روزهای زیادی از امسال، ما در خیابان در تعداد زیاد و در کنار یکدیگر، دوباره متحد و خشمگین و با اراده فریاد زدیم، کنک خوردیم، دستگیر شدیم، زندان رفتیم، طعم تلخ تجاوز را چشیدیم و نداهای زیادی را از دست دادیم. اما ایستادیم و باز هم می ایستیم.

ما دختران و زنان جنگ جو و آگاه، در شرایطی که دیکتاتوری و ستم عربان حکومت برای ما عیانتر از قبل شده است و در شرایطی که به اندازه کافی از مناسبات مرد سالارنه در جامعه و خانواده به ستوه آمده ایم، در زمانی که دیگر قوانین و مناسبات و سایه سنگین مذهب را بر زندگی بر نمی تاییم، به هر فیمتی حتی تا پای جان ایستاده ایم برای به دست آوردن حق مان.

او لین حمله حکومت به زنان، اجباری کردن حجاب بود و او لین حمله و خواسته و مبارزه ما نیز همان است. در ادامه وضع قوانین بر اساس اصول مذهبی، روز زن شد تولد حضرت فاطمه. زنی مطیع که به خاطر پدر و شوهرش شد فاطمه. زن شد جنس دوم و مرد شد همه کاره. غیرت مردان روز به روز تقویت شد برای ممنوع کردن همه چیز برای زنان. برای ازدواج، اجازه مرد. برای طلاق، رضایت مرد. سقط جنین، اجازه مرد. برای

ما برده نیستیم... این طغیان آگاهیست!

آزاده صمیمی

حجاب اجباری نمی خواهیم، حکومت زور نمی خواهیم!
حکومت سنگسار نمی خواهیم!

۳۱ سال پیش زنان ایران در ۸ مارس ۱۳۵۷ علیه سیاستهای ضد زن حکومت تازه به قدرت رسیده و در راس همه آنها، مبارزه علیه حجاب اجباری و تمام مظاهر

مردانه در جامعه و خانواده به پا خاستند. زنان پرستار، معلم، کارگر، خانه دار، کارمندان، دانشجویان و جوانان همه برای اعتراض برخاستند. آنها نمایندگان یک انقلاب اجتماعی بودند که نمی خواستند به عقب برگردند.

این خیزش، ۵ روز به طول انجامید.

یک خشونت بر حق بود علیه خشونت نا حق. اکنون ما دختران آن زنان هستیم. سالهایست که تمام قوانین، مناسبات، رفتارها در همه جای اجتماع از مدرسه و دانشگاه گرفته تا خیابان و محل کار و ... و در خانواده بروشمان سنگینی می کند.

حجاب اجباریست! همه چیزتان را بپوشانید! دختر باید سنگین و محجوب باشد! گشت ارشاد و امنیت اخلاقی و لمان نمی کند. کوتاه پوشیدن ممنوع! تنگ ممنوع! بدن نما ممنوع! عیب است، جلوی مردها نخدن! همه جا از مردها جدا میشویم، در اتوبوس، مترو، تالارهای عروسی. حالا هم که دانشگاه را می خواهند جدا کنند.

دانشگاه شهر دیگری قبول می شویم پدر اجازه نمی دهد که برویم. مگر میشه دختر تنها زندگی کنه؟ هر چقدر درس بخونی اول و آخرش باید آشپزی کنی. کهنه بشوری.

بچه رو تر و خشک کنی.

حالا هم که طرح بومی گزینی راه افتاده و دخترها دیگه نمی توانند از شهرشون خارج بشونند.

زن یعنی همه اینها. زن یعنی برده، فرمانبردار. چشم بایا. چشم داداش. چشم شوهر. چشم پسرم. چشم همه مردان جامعه.

در این میان رهبران جنبش سبزکه خود را رهبران جنبش اعتراضی مردم می دانند به عنوان بخشی از حکومت هیچ گاه در هیچ مصاحبه و بیانیه ای از حقوق زنان صحبتی نکردند. در هیچ کدام از تظاهرات‌های ۹ ماه گذشته مردم، هیچ گاه شعاری در دفاع از حقوق زنان و ستمی که در جامعه و خانواده بر آنها می رود سر داده نشد. همین بس که بدایم آنها نیز قطعاً همان سیاستهایی را در قبال زنان خواهند داشت که در ۳۰ سال گذشته موجود بوده است و آنها نیز در آن نقش داشته اند..

چرا بعد از ۲۲ بهمن رهبران سبز روز ۸ مارس را به عنوان روزی دیگر برای اعتراض انتخاب نکردند؟! ابته اگر هم این کار را بکند آزادی زن برای آنها از روسربی گذار زیر چادر و انتخاب وزیر زن و گرفتن دست همسر در تبلیغات فراتر نخواهد رفت. آنها تنها قصد دارند که دستی بر روی سیاستهای نظام بکشند و آن را ترمیم بکنند. که قطعاً مسئله زن در این میان جایی ندارد. اما تا وقتی این حکومت هست، مذهب و مردسالاری هم هست. اینها یعنی آزادی زن غدغن.

اکنون ما، نداهای خیابان، دختران معتبرض که ۹ ماه در کنار همه مردم در خیابانها فریاد اعتراض سر دادیم، از همه زنان و مردان آزادیخواه که بر علیه سیاستهای موجود می باشند می خواهیم تا در روز ۸ مارس، ۱۷ اسفند، روز جهانی زن یکبار دیگر اعتراض خود را علیه حکومت در راستای ستم بر زنان نشان دهند.

از همه زنان و دختران می خواهیم تا با در دست داشتن عکس های کشنده شدگان اخیر که در راه آزادی جان باختند و با در دست داشتن و پخش تراکت هایی با شعار "مرگ بر حجاب اجباری" و "رهایی زن، رهایی جامعه" و

حضرانت فرزندی که سهمت اگر بیشتر از مرد نباشد کمتر نیست قانون حق را به مرد داده. زن در این جامعه هیچ اختیاری از خود ندارد. خشونت خانگی، آمار بالای خود سوزی زنان، قتل های ناموسی و ... همه نشان از سرکوب و ستم بر زنان می باشد و هیچ نهاد قانونی برای حمایت از زنان موجود نیست. چرا؟ چون خود آنها همه این موارد را رواج داده اند و به مردان به عنوان صاحب و مالک زنان اجازه هر کاری را داده اند. اگر شکایت کنی باید ماهها و شاید هم سالها در دادگاهها رفت و آمد کنی تا در نهایت یا حق با تو نیست یا باید پشمیان شوی. سیاست حکومت از ابتدا بر علیه زنان بود. با وضع قوانین تبعیض آمیز ضد زن، ایجاد نهاد های قانونی ضد زن شامل کمیته های انقلاب اسلامی که در همان هنگامه به فدرات رسیدن این حکومت بر روی زنان اسید می پاشیدند و تبعیض می کشیدند، گشت های ارشاد و ... تقویت مذهب در تمام جوانب زندگی که همه بر علیه آزادی و حق و حقوق زنان می باشد از جمله کتک زدن زنی که فرمانبردار مردش نیست و اجازه داشتن چند همسر که اینروز ها هم مجلس در حال تصویب این قانون با شرط اجازه همسر اول می باشد و تقویت مرد سالاری در جامعه و خانواده شمشیر را بر علیه زنان از رو بست.

طی ۹ ماه گذشته بسیاری از مردم ایران در خیابانهای کشور به مبارزه مرگ و زندگی برای آزادی و رهایی دست زده اند، نظمی که طی سه دهه گذشته از طریق دیکتاتوری مذهبی، سرکوب، کشتار، غارت و چپاول را به اکثریت مردم ایران و علاوه بر اینها آپارتاید جنسی را به زنان تحمیل کرده است.

در ۹ ماه اخیر در حالیکه همه دنیا شاهد بود و به آن اذعان نمود، زنان حضور حداکثری خود را در خیابانها به رخ کشیدند. همه دیدند که زنان در شعارها و مبارزات نقش مهمی در رهبری را ایفاء کردند. سنگر ساختند و مشت های پر از سنگشان را همه دنیا مشاهده کردند.

هیچ گرایشی اعم از اصلاح طلب و اصولگرا در هیچ دوره ای از تاریخ ۳۱ ساله این حکومت نه تنها در جهت حقوق زنان نلاش نکرد بلکه بر عکس نیز عمل کرد. اما در مواردی که نیاز داشتند از نیروی زنان استفاده کردند. حکومت که سالها از زاویه سیاسی و ایدئولوژیک نلاش کرده بود تا این نیمه جامعه را سرکوب کند با شدید ترین و وحشیانه ترین شکل ممکن با زنان برخورد کرد.

با شعار نویسی بر علیه حجاب اجباری و رهایی زنان با مازیک و اسپری بر روی دیوارها نشان دهیم که رهایی زن ممکن است اگر همه بخواهیم و برای آن بجنگیم. در اعتراضهای خیابانی همه نا ممکن ها را ممکن کردیم و هیچ چیز دور از دسترس نیست.

در روز ۸ مارس همانند بسیاری دیگر از روزهای سال همچون ۱۸ تیر و ۱۶ آذر که خواب را بر حکومت حرام می کند به خیابانها می آییم. حتی برای چند دقیقه و حتی با یک شعار. اجازه ندهیم همراهانمان، دختران و زنان را دستگیر کنند. آمار بالای دستگیری زنان در ۲۲ بهمن نشان داد که رژیم مرکز نقل مبارزات را نشانه گرفته است. واقعیت این است که حضور هزاران زن و دختر جوان در صف نخست مبارزات جاری، بر تارک این جنبش

مهر آزادی و رهایی زنان را برجسته کرده است. جنبش های اجتماعی پر قدرتی در سالهای اخیر با خواسته هایی چون برچیدن تمامی نیروهای سرکوبگر کنترل زنان درسراسر کشور، پایان بخشیدن به کلیه قوانین سرکوبگرانه مذهبی و غیر مذهبی علیه زنان، مانند سنگسار، حجاب اجباری و قصاص، برچیدن مسجد و نیروهای نظامی از دانشگاهها، آزادی کلیه زندانیان سیاسی، آزادی بیان و اندیشه و لغو سانسور، حق تشکل های مستقل برای کارگران و سایر اقشار و طبقات جامعه شکل گرفته است. اینها خواسته های پایه ای است که اکثریت مردم در اشتیاق کسب آن مبارزه می کنند. تجربه دولت های اصلاح طلب خاتمی نشان داد که این خواسته ها را نمی توان با کم و زیاد کردن غلظت اسلام در نظام حاکم، و یا جابجائی باندهای قدرت در این دولت بدست آورد. برقراری جامعه ای آزاد، سکولار و دمکراتیک فقط از طریق پایان بخشیدن به این نوع حکومت ها ممکن است.

ما دختران شورشی هستیم و برای اینکه زندگی مان در ظرف و لباس شستن، زاییدن و بچه بزرگ کردن، کنه شستن، پوسیدن در زیر مقنه و چادر و روسری، تحلیل رفتن در ادارات و شرکت ها به ازای کمترین دستمزد هدر نزود، خوشبختی را در مبارزه جست و جو می کنیم. می خواهیم زندگی کنیم برای زندگی و زنده بودن. زندگی نمی کنیم برای مردن و دنیا پس از آن. در راه زندگی از مرگ نمی هراسیم. مرگ بر آپارتاید جنسی!

بیانیه به مناسب روز جهانی زن

”امروز روز توتست روز زن
جريان آب را بر می گردانیم
می دانیم که برده هیچ کس نیستیم
خواهان و برادرانت را بیاب
آنان که همه ای حقایق نهفته در گفته هایت را می شنوند
آنان که در این راه پشتیبانت می شوند ”

بیش از یک قرن از زمانی که زنان جهان خشم خود را علیه ستم و استثمار جنسی ابراز نمودند سپری شده است. روز ۸ مارس مصادف با ۱۷ اسفند ماه، روز جهانی زن، روزی است که در حافظه تاریخی ایرانیان مبارزات چشمگیر ۵ روزه زنان در سال ۵۷ علیه حجاب اجباری را تداعی می نماید. زنان در این روزها شلاق، شکنجه و زندان را به جان خریدند اما از مبارزه بر سر حقوق خویش دست نکشیدند.

در ماههای اخیر شاهد حضور با شکوه زنان در اعتراضات خیابانی بوده ایم. این در صورتی است که با وجود درصد بالای حضور زنان شعارهایی در زمینه حذف تبعیض و ستم جنسی شنیده نشد. تلاش سران اصلاحات یا به عبارتی سبزها در مسکوت نگه داشتن خواست رهایی زنان بی دلیل نبوده است. هر حرکتی در جهت رهایی زنان می دهد و در طول این مدت همگان شاهد بودیم که رهبران و تلاش برای تحقق ان اساس نظام را مورد ضرب قرار می سبز بر ضد کسانی که کلیت این نظام ارتজاعی را

ریشه های ستم بر زن

روشن بخشی

اطراف خود را که خوب بنگریم درخواهیم یافت که تاکنون زنی نبوده که به خاطر زن بودن مزه تبعیض و ستم و استثمار را نچشیده باشد. هنگامه‌ی کودکی، نوجوانی، جوانی و بزرگسالی زنان سرشار از چنین لحظاتی است. لحظه هایی که ما را و امی دارد از خود پرسیم: چرا چنین است؟ و پاسخ می شنویم چنین است چون ما زن-ایم. آیا از آغاز چنین بوده؟ در طول تاریخ زنان همواره جنس دوم و ضعیف بوده اند؟ پاسخ این سوالات را نه در لفاظی های مردسالارانه و نه روایات کتب مقدس - که خود بقایایی از رسومی در دوره خاص از تکامل تمدن بشری هستند- می توان یافت. ستم-کشیدگی زنان یک مسالمه‌ی تاریخی و جهانی است. زنان قرن-هاست در همه‌ی جوامع ستم می-بینند، ولی شدت و ضعف آن به موقعیت مشخص هر جامعه - سطح رشد اقتصادی، فرهنگ، نفوذ مذهب، سنن و آداب، و سطح تشکل و مبارزه‌ی زنان، بستگی دارد.

اما نخست برخی دلایل دربار افسانه فروضتی زنان را نقل میکنیم:

برخی بیولوژی و ساختار بدن زن را سرنوشت محظوظ او می-دانند و این ساختار است که به او وظایف مادری و مراقبت از فرزندان را بخشیده است، به قول ایولین رید "این خفت صرفاً ماحصل نهادهای ساخته شده به دست انسان و ناشی از قوانین جامعه تقسیم شده به طبقات و پدرسالار است و به هیچ وجه در جوامع اولیه بی-طبقه و در دنیا و حوش این گونه نبوده است" در حقیقت این پندر تحریفی تاریخی است تا ستم کشیدگی زنان بر مبنای ساختار بدن او توجیه کند در این مورد پس دیگر نیازی به مبارزه زنان نیست و نابرابری-ها ناشی از ساختار بدنی است. اگر زنان ابزار زادوولد هستند مردان نیز جز اسباب تولید مثل نیستند. این تولید انسان جدید که از واقعیت طبیعی زایا بودن زنان ناشی می-شود به ستم کشیدگی آنان انجامیده است. مثلاً، در دوران اولیه جامعه بشری وظیفه‌ی تولید نسل جدید حتی باعث برتری زنان شد. در واقع، این ادعا که موقعیت فروضتی زنان همیشه وجود داشته و به-همین صورت نیز باقی خواهد ماند، شبیه این برداشت است که شکل خانواده نیز در همه‌ی اعصار به-همین صورت بوده

هدف قرار داده اند موضع می گرفتندو در تمام سی و یک سال حاکمیت جمهوری اسلامی ۸ مارس به عنوان یک روز رسمی قلمداد نگردید و هم اکنون نیز دیده می شود که موج سبز این روز را برای اعتراض انتخاب نمی نماید. تنها مسئله در این ارتباط اهداف موج سبز است اینان هرگز علیه کلیت نظام جمهوری اسلامی اقدامی سورت نمی دهد و در ظاهر خواهان اصلاحاتی در درون همین نظام پوسیده هستند. ما بر این عقیده ایم که نظام مبتنی بر حاکمیت دینی هرگز خواهد توانست منافع عمومی زنان و به طبع کل جامعه را تأمین نماید.

از این رو و از آنجا که اعمال ستم های جنسی و طبقاتی به زنان آنان را به نیروی مهم در جهت تغییرات بنیادین بدل کرده است، متشکل شدن زنان در جهت دستیابی به آزادی و برابری ضروری است تا بینوسلیه با نیرویی توفنده و برنامه ای منسجم در مسیر رهایی خود و جامعه گام بردارند. در این مسیر، جنبش زنان در اتحاد با سایر جنبش های مردمی پیش خواهد رفت و به واسطه حضور حداکثری دختران در دانشگاه ها، جنبش دانشجویی می تواند در این مسیر نقش مهمی را ایفا نماید. همانظور که شاهد برگزاری با شکوه مراسم ۸ مارس در سال ۸۵ بودیم امید است در روزهای آتی شاهد حرکت های آگاهی بخش،

رادیکال و تاریخ ساز از سوی دانشجویان باشیم.

این روز عرصه همه زنان و مردان آزادیخواه و نیروهای سیاسی مترقبی و انقلابی است که خواهان رفع هر گونه ستم جنسیتی هستند. در این روز با حضور گسترده در خیابان فریاد رهایی سر می دهیم و تا بر چیدن نظام مرد سالار از پای نمی شینیم.

ما زن و مرد جنگیم بجنگ تا بجنگیم
حجاب اجباری نمی خوایم نمی خوایم
آزادی و حق زن معیار انقلاب است
ما زنان هم‌صدا متحد می شویم تا برکنیم ریشه ظلم و استثمار

گرفتند و بنابراین موقعیت برتر اجتماعی خویش را نیز از دست دادند.

از سوی دیگر، با تجمع ابزار و مازاد تولید در دست عده محدودی، شکل گیری طبقات روند تاریخی خود را آغاز کرد. با بوجود آمدن طبقات ستم بر زن به شکل یک ستم مشخص در آمد. توجه صاحبان ثروت و ابزار تولید به حفظ و انتقال موروثی آن، لزوم تک همسری را برای زنان مطرح ساخت و بدین ترتیب خانواده به صورت کنونی خود نیز شکل گرفت و به صورت یک نهاد اجتماعی در درون جوامع طبقاتی پدیدار شد

تعدادی از اشکال جوامع بدیعی که امروز در نقاط مختلف جهان پراکنده اند هنوز رفتار مادرسالاری و سنت‌های کمابیش آن را ادامه می‌دهند. این جوامع مادرتباراند و نسب را مادر است که تعیین می‌کند. این قبایل در واقع بقایای دوران مادرسالاری است و گواهی بر نظام‌های اجتماعی پیشین که نظریه ازلی بودن فروضی زنان را رد می-

کند و بر افسانه ازلی بودن ستم بر زن خط بطلانی می‌کشد. از نظر تاریخی پیش از چیره شدن نظام مدرسالاری، چیزی به نام ستم مرد بر زن وجود نداشت. در جوامع مادر تیار سنگ بنای ساختار اجتماعی مساوات در همه

عرصه‌ها بود. ستم-دیدگی زنان به عنوان جزئی لاینک از یک جامعه ستمگر شکل گرفت که کمون مادرسالار را سرنگون کرد و جای آن را گرفت.

یک دیگر از افسانه هایی که می کوشد زنان را جنس دوم بر شمارد نظریه تقسیم کار اجتماعی است. طبق تبلیغات غالب تقسیم کار میان مرد و زن در جوامع بدیعی و متعدد همیشه یکسان بوده و کار زن محدود به خانه و خانواده بوده است. گویی از آغاز تاریخ تقسیم کار مابین زن و شوهر صورت می گرفته است. زنان از کارهای اجتماعی که منجر به استقلال اقتصادی انان است منع شده اند. ازدواج و خانواده ترویج شده و قوانین ارجاعی مربوط به جلوگیری از بارداری و سقط جنین تصویب می شوند. در حالی که حقیقت آن است که نخستین کار میان زن و مرد

است و می-دانیم که این حتی در یک قرن اخیر نیز صدق نمی-کند. این گونه بحث‌ها اغلب این نتیجه-گیری را نیز به دنبال خواهد داشت که جای زنان در خانه و مسئولیت آنان نگهداری از فرزندان است، و این سرنوشت طبیعی زنان است.

یکی از نظرات فراگیر در این زمینه نظریه‌ی زهدان است که متصور است تولیدمث است که سرنوشت توامندی‌های بشر را تعیین می‌کند. "زن گویا به دلیل عملکرد زهدانش کودن شده و نتوانسته مغز، استعداد و

توامندی‌های والاتر را در خود رشد دهد". در صورتی که جنس ماده در طبیعت در مقایسه با جنس نر هیچ گونه ناتوانی ناشی از ساختار بدنش ندارد اما در جوامع انسانی این-گونه مطرح شد

که زن به دلیل دوران شیردهی و بارداری کمتر از مردان در فرآیند تولید نقش ایفا می-کنند حال آن-که کار بدون مزد زنان در خانه ارزانترین راه بازتولید نیروی کار است.

در جوامع اولیه، فعالیت اصلی اقتصادی، یعنی گردآوری خوراک، شکار حیوانات کوچک و انجام فعالیت‌های ساده کشاورزی را اغلب زنان انجام می-

دادند و درنتیجه از موقعیت برتری در جامعه برخوردار بودند. تحول فعالیت‌های اقتصادی و تکامل ابزار تولید در جهتی بود که موجب شد زنان با توجه به وضعیت فیزیکی خود به تدریج از عرصه‌ی فعالیت‌های اصلی تولیدی و اقتصادی خارج شدند. بر طبق گفته انگلیس در شکار یا کشت وسیع-تر که مردان بیشتر درگیر آن بودند ابزار کاربه آنها تعلق گرفت و با تکامل این مسئله و تکامل خانواده که به جایگزینی نقش مرد در کنار تملک ابزار تولید و بوجود امدن اولین مرحله‌ای که طبقات بوجود آمد، انجامید، زن به جنس دوم و برده تبدیل شد. بدین ترتیب، تقسیم کار اجتماعی به صورتی در آمد که زنان مسئولیت نگهداری از کودکان، انجام کارهای خانگی و حداقل برخی از فعالیت‌های تولیدی خانگی را بر عهده

فراهم کرد.

موقعیت فروdest زنان از نظر حقوق نابرابر اجتماعی و اقتصادی، عدم استقلال فردی و همچنین محدودیت‌های خانوادگی و جنسیتی، ناشی از ذاتی زنانه نیست که از ازل بوده و تا ابد نیز باقی بماند. وابستگی زن و فروdest اول او به ماهیت مشخص کار و تقسیم اجتماعی آن و نقشی که جامعه به او محول می‌کند بستگی دارد. تنها با چنین درکی از تاریخ و تکامل جوامع بشری است که ما زنان می‌توانیم به علل انقیاد و فردستی خود پی‌بریم. تا ان هنگام که پذیرفته باشیم علل انقیاد ما طبیعت است و نه جامعه، مبارزه‌ای در جهت رهایی خود انجام نداده‌ایم. رهایی زنان به مناسبات حاکم در جامعه و دولت ارتباط مستقیم دارد و بدون مبارزه علیه این کلیت، رهایی زنان میسر نمی‌شود ▪

حجاب اجباری ملغی باید گردد

روشنک مینو

بار دیگر گیر دادن به حجاب زنان شروع شد. در طول حیات نظام جمهوری اسلامی همواره، حجاب جزو ارکان اساسی قوانین اسلامی و نظام جمهوری اسلامی بوده است. رژیم، در دوره‌های مختلف تلاش نموده است، با استفاده از این اهرم، زنان را تحت فشار قرار داده و صدای اعتراض آنان را خاموش نماید. امروز نیز به دنبال حضور حدکثی زنان در میادین مبارزه، حکومت از این راه وارد شده است.

دختران نسل جوان همواره محدودیت‌هایی را که به دنبال حجاب اجباری متحمل گردیده‌اند، از یاد نخواهند برد. مانتو و روسری اجباری در سن ۶ سالگی، محدودیت در ورزش به خاطر اجبار در رعایت حجاب، محدودیت حضور در ورزشگاه و تماسای مستقیم فوتیال، تحمل گرمای مضاعف در فصل تابستان، اینها و دهها محدودیت دیگر حاصل قانون حجاب اجباری است. اصلاً چرا حجاب اینقدر برای حکومت مهم است؟ و اساساً چرا حجاب ایزار خوبی برای سرکوب است؟

اگر به تاریخچه‌ی حجاب نگاهی بیندازیم متوجه می‌شویم که حجاب همچون سایر قوانین اسلامی منحصر به دین اسلام نیست و در ادیان دیگر نیز وجود دارد. اساساً دین

از ابتدا تقسیم کار زن و شوهری و به شکل امروزی آن نبود. در جوامع بدی زن و مرد هر دو کار اجتماعی انجام می‌دادند. نظام تولید اشتراکی آن‌ها با مواظبت و آموزش اجتماعی همراه بود. هم زاد و ولد و هم بزرگ کردن بچه‌ها کارهای اجتماعی بودند و زنان و مردان همراه هم آن را انجام می‌دادند.

تاریخ نویسان مدعی اند همگام با پیدایش اقتصاد نوین مبتنی بر کشاورزی و دامداری بود که تقسیم کارهای جدید پا به عرصه گذاشتند و جایگزین تقسیم کار پیشین، مبتنی بر جنسیت شدند. همگام با رشد و تکثیر انبوه تقسیم کار و زیر مجموعه‌های آن‌ها، کارها به طور روزافزونی در دست مردها متمرکز شد و در نهایت انحصار در دست مردان فرار گرفت. در این ارتقای مردان و تنزل زنان نه تنها جایگاه پیشین تولید اجتماعی کنار گذاشته شد بلکه نظام پیشین که به طور اجتماعی از کوکان نگه داری می‌کرد رفته رفته نابود شد. به گفته ایولین رید تقسیم کار میان زن و مرد همیشه یکسان نبوده. تقسیم کار مبتنی بر چیرگی مردان، که همراه با پیدایش جامعه طبقاتی، مالکیت خصوصی و خانواده مبتنی بر مردسالاری پدید آمد بیانگر دستبرد عظیمی به زنان بود.

تغییر زندگی زنان در واقع ریشه در مناسبات تازه‌ای داشت که با تولید مزاد میان مردم گسترش یافت. روش‌های کشاورزی مبتنی بر استفاده کج بیل، شخم زنی سنگین و گاوداری و پرورش اسب تغییرات عمده‌ای را ایجاد کرد. در جوامعی که زنان این کارها را انجام می‌دادند نرخ زاد و ولد پایین بود و رشد جمعیت بسیار کند بود این جوامع کم کم جای خود را به جوامعی داد که زنان کمتر این نقش‌ها را به عهده داشتند. ستم زنان در تمام طبقات و جوامع تغییرناپذیر و یکپارچه نبود. ستم بر زنان در میان دهقانان و اشراف یکسان نبود و همچنین در میان برده‌گان زن و مرد. در بسیاری جوامع از هر حقوقی بی‌بهره و در برخی نواحی سهم الارث داشتند. شیوه‌هایی که صاحبان ثروت در استواری پایه‌های فرمانروایی خود به کار می‌گرفتند رفته‌رفته بخش بزرگ منابع جامعه را بلعید. هزینه‌های خدمتگزاران و پلیس حرفة‌ای، نیروی نظامی و بنای معابد و قصرها یا آرامگاه‌های عظیم، بهره‌کشی و ستم بیشتری را بر توده‌ها ضروری ساخت و بهره‌کشی و جور و ستم را به عنوان تنها راه تداوم جامعه بیشتر توجیه کرد و انگیزه دیگری برای جنگ و چنگ‌انداختن به منابع دیگر

منکرات و سایر ابزار های سرکوب، در حقیقت تمامی افراد جامعه در فضای امنیتی قرار می گیرد و حکومت نظامی علاوه توجیه یافته و برقرار می شود. مرد های معارض نیز تحت عنوان اراذل و مزاحمین نوامیس در کنار این اقدامات مورد ضرب قرار می گیرند و نظام در پس مبارزه با بدحجابی و حفظ شعائر اسلامی، هدف عده خود یعنی سرکوب معارضین را تأمین می کند.

برهمین اساس است که تمامی معطلات و مسائل اجتماعی را که مردم در اعتراض به آنها به خیابان ها آمدند، به بدحجابی زنان نسبت می دهند. جریمه های سنگین برای بیرون بودن موی سر، لاک ناخن، آرایش و ... وضع می کند. به داشتجویان دختر احکام سنگین انضباطی و تعلیق از تحصیل می دهدند تا در نهایت مانع از حضور گسترده ای زنان مثل اعتراضات سال گذشته بشوند.

نتیجه آنکه، که حجاب در آنکه یک اصل اساسی ایدئولوژیک و مذهبی است، یک مسئله ای کاملاً سیاسی نیز می باشد و ابزاری در جهت اعمال ستم و استثمار به کل جامعه سیاسی

بودن این مسئله باعث می شود که به مبارزه ای سیاسی با آن دست بزنیم. در یکسال اخیر شاهد بودیم که اعتراضات عمومی با وجود حضور حداکثری زنان، شعاری در ارتباط با مسائل زنان در بر نداشت. بنابراین نتیجه می گیریم که مبارزات زنان در جهت رهایی از مناسبات مبتنی بر جهل، خرافه و قوانین زن ستیز، در اتحاد با سایر جنبش ها و اعتراضات مردمی در جهت رهایی جامعه نقشی تعیین کننده دارا می باشد. گام نخستین جنبش زنان در مسیر ستیابی به این اهداف، لغو حجاب اجباری و دستیابی به جامعه ای است که دین و دولت در جدایی کامل قرار داشته باشند. پس در چهارچوب نظام مذهبی نمی توان از دستیابی به آزادی زنان سخن گفت. زیرا اسلام پایه تمامی قوانین زن ستیز را شکل می دهد و حجاب عامل تعیین کننده در سرکوب زنان است.

اسلام یک تأثیف از سایر ادیان است. اما هدف محمد از قرار دادن این قانون، تثبیت هر چه بیشتر مناسبات پدر سالارانه در عربستان بود. چراکه هنوز قبایلی وجود داشتند که مبتنی بر مناسبات مادر تبار زنگی می کردند. حجاب، سیطره ای مردان بر زنان را افزایش می داد. نظام جمهوری اسلامی نیز در جهت تحکیم روابط مردانه گام برمی دارد. اما حجاب شرط لازم در تحکیم روابط مردانه است. اما اکثریت کشورهای دنیا در عین دارابودن آزادی پوشش، درگیر روابط مردانه هستند. در اکثریت آن کشورها آمار تجاوز و خشونت خانگی بالاست و دستمزد زنان در شرایط کار برابر با مردان کمتر است و مردان هستند که اکثریت جایگاه های مهم اجتماعی را دارا می باشند. این موارد و سایر مظاهر ستم بر زن کماکان در اقصی نقاط جهان موجود است.

اینکه جمهوری اسلامی از حجاب اجباری استفاده می نماید، ریشه در پایه های ایدئولوژیک نظام دارد. همانطور که گفته شد، اسلام، حافظ و نگهبان مردانه ای است و حیات هر دو در گرو یکدیگر است. در این دین، مرد به عنوان موجود برتر

فلمداد گردیده و زن باید کنیز و فرمانبردار او باشد. از همین رو مالکیت مرد بر زن تضمین گردیده و حجاب اسلامی به منظور حفاظت از اموال، اجباری است. جمهوری اسلامی برای حفظ حیات خود ملزم به اجرای قوانین اسلامی است و حجاب یکی از ضروری ترین این قوانین است، از سوی دیگر این نظام قادر خواهد بود با این اقدام و تبلیغات ایدئولوژیک مداوم، بخشی از طرفداران حجاب را با خود متحد نماید، همانطور که از سوی برخی شنیده شده که جمهوری اسلامی را علی رغم تمامی نواقص به خاطر حجاب اجباری قبول می کنند.

با این وجود، جمهوری اسلامی هدف اساسی دیگری را نیز در بر جسته نمودن مسئله حجاب پیگیری می نماید. هدف سرکوب زنان به عنوان نیمی از افراد جامعه و اکثریت نیروهای معارض نسبت به وضع موجود. به دنبال این هدف و سرکوب زنان و ایجاد شرایطی مثل گشت های ارشاد، گشت تعیین نسبت، کمیته های انقلاب اسلامی،

به دنبال این وقایع، لاریجانی در پاسخ به این سوال که چرا هجمه رسانه‌های غربی در این رابطه بسیار زیاد بوده است، گفت: "همه‌ای که غرب در این رابطه به راه

انداخته، هیچ تاثیری در نظر قضاط ما ندارد. اجرای احکام شرع مقدس اسلام مثل رجم، حجاب و ارث همواره با تخاصم و قیحانه آنها رو به رو بوده و اساساً هر مسالمه‌ای که بوي احکام شرعی داشته باشد با مخالفت آنها رو به رو می‌شود. وي تاکید کرد که قضاط ما براساس قانون احکام خود را صادر می‌کنند و انتظار ما اجرای دقیق قانون است و از آنها می‌خواهیم با دقت تمام مسیر دادرسی را پیگیری کنند".

این واقعه به خوبی نشان می‌دهد که ساختار و چارچوب دینی این نظام اصلاح پذیر نبوده و تنها راه رهایی مبارزه علیه کلیت این نظام است.

اخبار زنان

سنگسار سکینه محمدی

سکینه محمدی آشتیانی از سال ۱۳۸۴ در زندان تبریز روز و شب را به سختی سپری می‌کند. سکینه در تاریخ ۲۷/۲/۸۵ به اتهام داشتن رابطه نامشروع به تحمل نود و نه ضربه شلاق تعزیری محکوم می‌گردد و بعد از انجام مجازات آزاد می‌گردد. اما درست پس از ۴ ماه، موضوع پرونده در شعبه ششم دادگاه کیفری استان آذربایجان شرقی، مجدداً به تبع پرونده قتلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. قضات شعبه ششم دادگاه کیفری استان، این بار اتهام زنای محسنه را منتبه به وی نموده و حکم به سنگسار این زن بی‌پناه صادر می‌نمایند.

استمدادنامه فرزندان سکینه، متهم محکوم به سنگسار

نگارید کابوس زندگیمان انقاقد بیفت

به سنگسار شدن مادرمان اعتراض کنید

امروز دست یاری به سوی همه مردم دنیا دراز میکنیم. پنج سال است که بدون مهر مادری و با ترس و وحشت زندگی میکنیم. آیا دنیا آنچنان ظالم است که میتواند این فاجعه را ببیند و راحت از آن عبور کند؟

ما فرزندان سکینه محمدی آشتیانی هستیم. فریده و سجاد محمدی آشتیانی. از سینین نوجوانی با این درد آشنا شدیم که مادرمان در زندان است و ما منتظر یک فاجعه نشسته ایم. راستش کلمه سنگسار، به خودی خود چنان ترسناک است که ما سعی میکنیم هیچگاه از آن استفاده نکنیم. ما میگوییم، مادرمان در خطر است، مادرمان ممکنست کشته شود و مادرمان از همه انتظار دارد کمکش کنند.

امروز که تقریباً همه راهها به بن بست رسیده و وکیل مادرمان میگوید وضع مادر ما خطرناک است، به شما متولی میشویم. به مردم دنیا متولی میشویم، فرق نمیکند رنگ پوستشان چیست و یا در کدام کشور و شهر زندگی میکنند، به شما مردم ایران، به همه کسانیکه درد و زخم اینرا چشیده اند که کشته شدن یک عزیز خانواده چقدر وحشتناک است، متولی میشویم. کمک کنید مادر ما به خانه برگردد.

علاوه بر سکینه بسیاری دیگر از جمله "آذر باقری" که در ۱۵ سالگی دستگیر شد و "مریم قربانزاده" که باردار است در معرض سنگسار قرار دارند.

س . 25 ساله در حالیکه پشت فرمان اتوموبیل بوده است در فلکه دوم صادقیه توسط ماموران گشت امنیت اخلاقی متوقف می شود و به دلیل لاک ناخن مبلغ صد هزار تومان جریمه می شود که همانجا با یکی از ماموران زن به عابر بانک مراجعه کرده و مبلغ مورد نظر را در ازای یک برگ جریمه از او می گیرند.

در ساعت 10 شب یکی از شباهی خرداد ماه رستورانی در شمال شهر تهران مورد هجوم ماموران امنیت اخلاقی و لباس شخصی قرار می گیرد. بنا به گفته یکی از مشتریان آنجا، حمله کنندگان همگی جوان و با لباسها و موهای مد روز بوده اند و همه مشتریان را با خود برده اند. بنا به گفته این فرد هیچ مورد خاصی دال بر بد حجابی در میان مشتریان وجود نداشت و همه خانوادگی در رستوران حضور داشتند.

در شهر رشت ماموران امنیت اخلاقی به دختری که همراه با مادرش بوده است به دلیل بی حجابی تذکر می دهند. دختر جوان گوتاه نمی آید و جواب ماموران را می دهد. اورا به همین دلیل دستگیر کرده و سوار ماشین می کنند. مادرش معترض شده و جلوی ماشین را می گیرد که او را هم با خود ببرند. اما ماموران به او توهین و بی احترامی می کنند. مردم که در اطراف شاهد این ماجرا بوده اند به کمک مادر و دختر می آیند و در گیری صورت می گیرد. با سنگ شیشه های ماشین گشت را نشانه می گیرند و گذاشت کاری می شود. ماموران فرار را به ماندن ترجیح می دهند و از بردن دختر جوان هم صرفنظر می کنند.

نشریه عصیان

Osyanezhan@gmail.com
Osyanezhan.blogspot.com